గాజు ముక్కలు

రచన:
శ్రీ. ద్విభాష్యం రాజేశ్వరరావు.

జీవితం పెద్దవలయం లాటిది, ఈవలయపరిధికి అంతు కనబడదు. జీవన పరిభ్రమణంలో మనం అనేక వ్యక్తులను వివిధ పరిస్థితుల్లో ఎదుర్కొంటాం! కాని ఈ వ్యక్తుల్లో ఎక్కువమంది సముద్రకెరటాల్లాంటి వాళ్ళే! మన జీవితపు ఒడ్డును తాకి మళ్ళీ లోపలికి వెళ్ళిపోతూ వుంటారు, కాని కొందరు వ్యక్తులు మాత్రం సామాన్యులే అయినా హృదయంలో విశిష్టస్థానాన్ని ఆక్రమించుకొని గాఢ ముద్రవేసుకొంటారు. అటువంటి వాళ్లను మనోఫలకం నుండి చెరిపివేద్దామనుకున్నా సాధ్యం కాదు. ఈ రకం వ్యక్తుల్లో పార్వతి ఒకామె.

పార్వతిది వింత మనస్తత్వం! 'ఆడవాళ్ళను అర్థం చేసుకోవటం చాలా కష్టం మధూ!' అనేది ఆమె. 'అందులోనూ నిన్ను అర్థం చేసుకోవటం మరీ కష్టంలే!' అనుకొనేవాణ్ని మనస్సులో. పార్వతిని నా జీవితంలో వింత పరిస్థితుల్లో కలుసుకొన్నాను. మొదలు నుంచి చివరవరకూ పరికించినా ఫలానా రకం వ్యక్తి! అని స్పష్టీకరించలేకపోయాను. అది నా 'అసమర్థత' అంటే ఒప్పుకోను. దానికి కారణం ఆమె మనస్సేమో! ఆమెను నిర్వచించటానికి చాలాకాలంయత్నించి కృతకృత్యుణ్ని కాలేకపోయాను.

'పార్వతి చాలా నెమ్మదయిన మనిషి!'

కాదు!—అల్లరికి పెట్టింది పేరు! ఊహు! గంభీర ముద్రదాల్చిన సముద్రం!

అదీకాదు—గలగలా పారే సెలయేరు! ఇంకా... ఎత్తైయిన పర్వతాల నుంచి భీకరంగా ప్రళయవేగంతో దూకుతున్న మహాజలపాతం...!

ఇవేమీ కాదేమో...!.

ఆమె తత్వం ఇతమిత్థమని తేల్చి చెప్పలేకపోయాను. అసలు పార్వతిని గురించి వ్రాయాలంటే చాలా వుంది.

× × ×

పార్వతి నా వలెనే మధ్య తరగతి కుటుంబంలో జన్మించింది. పుట్టిన కొద్దిరోజులకే మాతృప్రేమకు నోచుకోక తండ్రి సంరక్షణలో పెరిగింది. అందువలననే ఆ ఇంట్లో అక్కయ్యకూ,ఆమె తండ్రికీ గారుల బిడ్డగా తయారయింది. మా స్వగ్రామంలో మా ఇంటిని ఆనుకొనే వాళ్ళ ఇల్లూ వుంది. నేను అమ్మా నాన్నకూ ఒక్కణ్ణే అవటం చేత, నాకు తోడు ఎవ్వరూ లేకపోవటంచేత, పార్వతే నా సర్వస్వం అయింది, ఇద్దరం చిన్నతనం నుంచీ కలిసి చదువుకొన్నాం. ఒకళ్లను విడిచి ఒకళ్లం ఆడుకొనేందుకూ కూడా వెళ్లేవాళ్ళం కాదు. బాల్యంలోనే మా ఇద్దరి మధ్యా అవ్యక్తమయిన అభిమానం గాఢంగా నాటుకుపోయింది.

పార్వతి ఎల్లప్పుడూ మంచి ఉషారగా, నవ్వుతూ కేరింతలు కొడుతూవుండేది. స్కూల్లోజరిగిన సాంస్కృతికోత్సవాల్లో, నాటకాలలో నాతోపాటు ఆమెకూడా మంచి చోరవచూపేది. అందరి మధ్యా కులాసాగా కబుర్లు చెప్పేది. పరీక్షల్లో కూడా మంచి మార్కులు తెచ్చుకోవటం చేత ఉపాధ్యాయులలో కూడా ఆమెకు మంచి పేరు వుండేది.

అయితే, ముఖ్యంగా చెప్పాల్సింది ఏమిటంటే; పార్వతికి స్వయంజీవితాన్ని గురించి కొన్ని అభిప్రాయాలు ఉండేవి. వాటిని అభిప్రాయాలు అనే కంటె ఆశలు అని పేర్కొంటేనే సమంజసంగా వుంటుంది. ఆమెకు అందుబాటులో వుండవని, జరగవని తెలిసినా, వాటిపై ఆశలు పెంచుకొనేది. వివాహం చేసుకున్నా తన స్వాతంత్ర్యానికి భంగం రాకూడదని; ధనికుడైన, అందగాడైన యువకుణ్ని వివాహం చేసుకోవాలని; ఇలాటి ఊహలతో భవనాలు నిర్మించుకొని ఎల్లప్పుడూ వాటిలోనే విహరించేది. ఆ అభిప్రాయాలన్నీ ఆమెలో గాఢంగా వేళ్లు వేసుకొని నాటుకు పోయాయి!

ఈ విషయాలన్నీ 'నాకెలా తెలిశాయి' అని మీకు అనుమానం రావొచ్చు! ఈ అభిప్రాయాల్ని నాతో నిర్మొగమాటంగా, బిడియపడకుండా వెలిబుచ్చేది. ఆమెతో నాకున్న అతిచనువుకూడా, ఆమెను స్నేహితురాలిగానే గుర్తు తెచ్చేది. ఆమె నిప్పులాటి మనిషి! తాను చూపిన చనువును అతిగా పునస్కరించుకొన్న ఒకరిద్దరికి చాలాఘాటుగా సమాధానం చెప్పటం జరి

గింది. అందుకే ఆమె విషయంలో చాలా మందికి భయం కూడా!

స్కూలుఫైనల్ ముగిశాక తన తండ్రి అయిష్టత ఆర్థిక పరిస్థితుల వలన చదువు మానేసింది పార్వతి. నేనుకూడా ఆర్థికంగా ఇబ్బందులకు లోనవటం చేత 'టీచరు ట్రయినింగు' 'పూర్తిచేసుకొని మా జిల్లాలోనే ఒక వూళ్ళో ఉద్యోగం సంపాదించుకొన్నాను.

నా ఉద్యోగాన్ని కూడా మీకు కొంత చెప్పటం సమంజసం! 'నా ఉద్యోగ జీవితాన్ని ఆరంభించాక నాలుగేళ్ళు హాయిగా ఒడుదుడుకులు లేకుండా గడిచి పోయాయి. ఆ నా నాలుగేళ్లలో నేను పరిపూర్ణసుఖాన్ని, తోటివారి ఆప్యాయతను రుచి చూశానంటే గర్వించ వలసిన విషయమే!' బ్రతకలేక బండిపంతులనే సామె తను మొదట గుర్తుచేసుకొన్నా; ఆ గ్రామస్థుల ఆదరణలో ఆ విషయాన్ని మరిచిపోయాను. ఆ గ్రామంలో ప్రత్యేక వ్యక్తిగా గౌరవం సంపాదించుకున్నానంటే అందులో నా గొప్పదనం ఏమీలేదేమో! తత్ఫలితంగా గ్రామంలోని పెద్ద పెద్ద భూస్వాముల ఇళ్ళలో ప్రయివేట్లు చెప్పటం; మొదలైనవాటితో ఆర్థికంగా కూడా బాగానే గడిచిపోయింది. ఊరి మునసబు, ప్రెసిడెంటు మొదలైనవారంతా; నాకు జీవితంలో అనుభవం లేకపోయినా, నా మాటకు విలువనిస్తూవుంటే చెప్పలేని ఆనందం కలిగేది!

కాని నాలుగేళ్ళనుండి మరిచిపోయిన పాత రోజులు మళ్ళీ నాకు మరో రూపంలో కల్పించాయి! జీవిత నాటక రెండో రంగంలో నేను మళ్ళీ విచిత్ర పరిస్థితుల్లో పార్వతిని కలుసుకున్నాను. ఈ మధ్యకాలంలో క్రమేణా ఆమెను మరిచిపోయాను. అప్పుడప్పుడు లీలగామాత్రమే గుర్తుకొచ్చేది. 'ఆమె జీవితం ప్రస్తుతం ఎలావుందా?' అని నేను ఎన్నడూ పనిగట్టుకొని ఆలోచించలేదు. ఆ అవసరం, పరిస్థితులు రాలేదు. స్నేహితురాలిగా భావించాను కనుక, ఆమెను గురించిన స్నేహ చిహ్నాలే మనసులో ద్యోతకమయ్యేవి.

× × ×

ఒక రోజున ఆ వూరికి కొత్తగా వచ్చిన 'ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు' గారి వద్దనుంచి నాకు కబురు వచ్చింది. 'నాతో పనేమిటాని?' అనే ఆశ్చర్యం అణుమాత్రం కలిగినా, దాన్ని లోపలే అణిచేశాను. రకరకాలుగా ఆయన్ని మనసులో ఊహించుకొంటూ వెళ్ళాను. ఆయన సాదరంగా నన్ను ఆహ్వానించారు. నేను ఆయన గురించి మనసులో ఊహించినదంతా వేరయింది. ఎవరో నలభై ఏళ్ళ వ్యక్తిగా, గంభీర విగ్రహంలా మనస్సులో ఈ కాస్సేపట్లోనే ఊహించుకొన్నా! సుమారు పాతికేళ్ళ వ్యక్తిగా ఆయన దర్శనమిచ్చేసరికి నా ఊహలకు నాకే నవ్వొచ్చింది!

నా నమస్కారానికి ప్రతి నమస్కారం చేస్తూ కుర్చీ చూపించాడాయన. ఇంతకీ ఆయన నన్ను పిలిపించిన విషయం ఏమిటంటే 'వారి తమ్ముడికి మొదటిఫారంలో ప్రవేశించటానికి ప్రయివేటు చెప్పాలిట!' పూర్వం ఆయన పనిచేసే వూళ్ళో ఐదవ తరగతి ప్యాసయ్యాడట. ఈ వూళ్ళో మొదటిఫారంలో ప్రవేశపెట్టదల్చుకొన్నాను.' అంటూ ఆయనతన అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేశారు. నావద్ద అప్పటికే పది మంది కుర్రవాళ్ళు ప్రయివేటు చదువుతున్నారు. కాని ఇలా సంఖ్య ఎక్కువయినకొద్దీ ఏదో సామ్యం చెప్పినట్టు మఠానికి చేటుగా తయారవుతుందని భయపడ్డాను.

'ఎలాగయినా వీలుచేసుకొని సాయంత్రం ఒక్క గంట మా యింటికి వచ్చి చెప్పండి' అన్నాడాయన మళ్ళీ.

ఈ విషయం చాలా కష్టమయినది! నా అభిప్రాయాన్ని తేలిగ్గా బయటపెట్టాను. కాని ఆయన పదేపదే వత్తిడిచెయ్యడంతో కాదనలేకపోయాను.

'ఇంక డబ్బు విషయం! మీకు అడ్వాన్సుగానే ఇచ్చేస్తా!' అన్నారు నవ్వుతూ. 'ఫరవాలేదులెండి' అన్నాను వినయంగా.

ఆయన ఒకసారి లోపలికివెళ్ళి తిరిగివచ్చి ఏవో విషయాలు ముచ్చటించటం ప్రారంభించాడు. తను క్రితం పనిచేసిన ఊళ్ళో జరిగిన సంఘటనలు వినటానికి హాయిగా చెప్పుకొస్తున్నాడు. ఇంతలో అక్కడకు కాఫీ కప్పులతో ప్రత్యక్షమయిన పార్వతిని చూడగానే నా ఆశ్చర్యానికి అవధుల్లేకపోయాయి. ఆశ్చర్యకారణం ప్రత్యేకం ఏమీలేకపోయినా, హఠాత్తుగా ఆమెను చూడటమే!

నుదుట చిన్న కుంకుమ బొట్టు; ముఖం బాగా పీక్కుపోయివుంది. కళ్ళు బాగా లోతుకుపోయాయి. మనిషి బాగా చిక్కిపోయినట్టు స్పష్టపడుతోంది. జీవితంలోని లోతుపాతులు అర్థంచేసుకొని తనలో జీర్ణించుకొన్న లక్షణాలు ముఖంలో కన్పిస్తున్నాయి. మునుపు కన్పించిన హుషారు లీలగానైనా కన్పించటంలేదు. నాకేసి అదోలా చూసి వెంటనే తల దించుకొన్న ఆ చూపులో

అస్పష్టమైన నిర్వచించలేని అసహాయత, బాధ గోచరించాయి! ఆ చూపుతో మనస్సులో ఏదో గుచ్చుకొన్నట్లు ఫీలయ్యాను. నాటి పార్వతికి నేటి పార్వతికి సహస్రాంశం తేడా కన్పిస్తోంది. ముఖంలోని చిలిపితనాన్ని ఆరిందాతనం ఆక్రమించింది.

ఆనాటి పార్వతి!...అవధుల్లేకుండా ముందుకు ఉరుకుతున్న సెలయేరు!...

ఈనాడు...గంభీరముద్ర దాల్చిన సముద్రం!...

చూసినది రెండు క్షణాలే అయినా ఆమెలోని మార్పుల్ని ఇట్టే ఆకట్టగలిగాను.

ఆ మార్పులు నాలో ఏదో అవ్యక్తమయిన బాధను రేపినట్టయింది!

ఈ ఆలోచనలతోనే కాఫీ కప్పు అందుకొని త్రాగేశాను.

ఆమె నన్ను గమనించనట్లుగానే తల వంచుకొని లోనికి వెళ్ళిపోయింది!

నన్ను చూసిన తరువాత ఆమె నా గురించి ఏమి ఊహిస్తోందో ఆలోచించలేకపోయాను. కాఫీ త్రాగిన తరువాత మరొక పది నిమిషాలు ఆయనతోనే కాలక్షేపంచేసినా, నా మనస్సు పార్వతిని గురించే ఆలోచిస్తోంది. ఆ ఆలోచనలతోనే ఆయనవద్ద సెలవుతీసుకొని ఇల్లు చేరుకున్నాను.

పార్వతి నాకేసి అదోలా చూచి, తల వంచుకొని, మాట్లాడకుండా ఎందుకు వెళ్ళిపోయిందో నాకర్థంకాలేదు, ఎంతసేపు యోచించినా!

ఆ మరుసటి దినం సాయంత్రం ప్రయివేటు చెప్పటానికి వెళ్ళాను. రవి చాలా చురుకైనవాడే! ఏ విషయమైనా ఒక్కసారి చెప్తే గ్రహించే సామర్థ్యం వుందని నా కర్థమయింది. అతనికి పాఠం చెప్పటంలో నేను ఎక్కువ కష్టపడవలసిన అవుసరం వుండదని గ్రహించగలిగాను.

నాలుగైదు దినాలు గడిచిపోయాయి! రోజూ సాయంకాలం పాఠం చెప్పటం నా దైనందిన కార్యక్రమాల్లో ఒకటయింది! అయితే ఈ ఐదు రోజుల్లోనూ నా మనస్సు సరియైన పరిస్థితిలో లేకపోవటానికి కారణం ఒక్కటే! మళ్ళీ పార్వతి కనుపించకపోవటమే! ఆమెను ఎన్నో విషయాలు అడగాలని, ఆమెతో చాలా సంగతులు ముచ్చటించాలని మనస్సు ఆత్రపడుతోంది. 'మళ్ళీ ఎందుకు కనబడలేదా?' అనేదే బాధగా, సమస్యగా తయారయింది. ఎంతో ఆత్మీయురాలయిన పార్వతి ఇలా ఎందుకు ప్రవర్తిస్తోందో అర్థంకాక, ఏదో పనుల్లో వుండిపోయి వుంటుందని సర్ది పెట్టుకొన్నా!

× × ×

ఆరోజు సాయంత్రం నా సందేహాలన్నీ చాలావరకూ నివృత్తి అయిపోయాయి. పాఠం చెప్పివచ్చేస్తూవుంటే 'మాస్టారూ!' అని విన్పించింది.

అది పార్వతి కంఠం!...సందేహంలేదు!

కాని అది బాల్యదశలో నాకు అప్తురాలైన పార్వతి కంఠంకాదు!

అప్పటికీ ఇప్పటికీ ఎంత తేడా! ఆ పిలుపులో క్రొత్తదనం! మాటలో నమ్రత! కుర్రాడు మాస్టారిని వినయపూర్వకంగా భక్తిప్రపత్తులతో పిల్చినట్లు...!

గొంతులో దీనత్వం ... బాధ .., అణుచుకుందామనుకున్నా పైకి ఉబికివచ్చినాయ్! వెనుదిరిగాను. పార్వతి నేత్రాల్లోని నీటిబిందువులను గుర్తుపట్టడానికి ఎంతోసేపు పట్టలేదు! మనస్సంతా కలచివేసినట్టయింది!

ఏమీ ఆలోచించలేకపోయాను!

కాలి బ్రొటనవేలితో నేలను రాస్తూ చీర చెంగును నోటిదగ్గర పెట్టుకొని నేలను చూస్తూ వుండిపోయింది. తప్పుచేసిన కుర్రవాడు మాస్టారి ఎదుట శిక్ష విధించమని సంజ్ఞ చేస్తూ నిల్చున్నట్లుంది.

'ఏం పార్వతీ!' ఆప్యాయంగా, అనురాగం ఉట్టిపడే స్వరంతో పలుకరించాను.

'క్షమించండి! మిమ్మల్ని ఇంతవరకూ పలుకరించలేకపోయాను. అవకాశం లేకపోయింది.' అంతవరకూ ఆగిన మేఘాలు చిన్నగా వర్షించాయి!

ఆ గొంతులో ఎంతో దాచుకుందామనుకున్నా ఆగని దుఃఖం పైకి ఉబికింది. కన్నులనుండి కెంపుల్లాటి అశ్రుకణాలు జారిపడ్డాయి.

'అదేమిటి పార్వతీ మరీ చిన్న పిల్లలాగ! అయినా నాకీ క్రొత్త సంబోధన, మన్నన ఏమిటి?'

'ఏం నువ్వు మాస్టారివి కాదా?' లేని చిరునవ్వు పెదాలపై తెచ్చిపెట్టుకొని ఎదురు ప్రశ్న వేసింది.

నేనుకూడా శ్రుతి కలుపుతూ నవ్వేశాను.

'అయ్యో! నాకు మతేలేదు! ఇంతసేపూ నించోపెట్టే మాట్లాడుతున్నా! ఇలా లోనికివచ్చి కూర్చో!' అంటూ లోపలికి దారితీసింది.

ఆమెనుంచి చాలా సంగతులు వినాలని ఆత్రంగా వుంది. ఆమెను మౌనంగా అనుసరించాను. లోనికి వెళ్ళి కాఫీ కలిపి తీసుకొచ్చి టేబిల్ మీద వుంచింది.

'ఈ మర్యాదలన్నీ ఏమిటి? ఎవరో క్రొత్త వ్యక్తికి చేసినట్టు!'

'ఫరవాలేదు! తీసుకో!' అంది.

(సశేషం)